

Evropski varuh
človekovih pravic

Prevod te strani je bil narejen s strojnim prevajanjem [Povezava]. Strojni prevodi lahko vsebujejo napake, ki bi lahko zmanjšale jasnost in natančnost, zato varuhinja človekovih pravic ne prevzema odgovornosti za kakršna koli odstopanja. Za najzanesljivejše informacije in pravno varnost glejte zgornjo povezavo z izvirno različico v jeziku angleščina. Za več informacij si oglejte našo jezikovno in prevajalsko politiko [Povezava].

Sklep evropske varuhinje človekovih pravic v zadevi 1139/2018/MDC o vodenju strokovnjakov v razgovorih s prosilci za azil, ki jih organizira Evropski azilni podporni urad

Odločba

Primer 1139/2018/MDC - Preiskava uvedena dne 23/07/2018 - Odločba z dne 30/09/2019 - Zadevna institucija ali organ Evropski urad za podporo azilu (Ugotovljene nepravilnosti) |

Pritožnik je trdil, da so strokovnjaki kršili razgovore s prosilci za azil, ki jih je organiziral Evropski azilni podporni urad (EASO) v Grčiji.

Varuhinja človekovih pravic je ugotovila, da dejstvo, da urad EASO ni ustrezno in pravočasno obravnaval resnih napak, ki jih je odkril v posameznem primeru, preden je bil zadevni prosilec za azil izgnan, pomeni nepravilnost. Ker nepravilnosti v tej fazi žal ni mogoče odpraviti, varuh človekovih pravic ni sprejel priporočila. Da bi se izognili podobnim težavam v prihodnosti, je varuh človekovih pravic predlagal, naj si urad EASO prizadeva nemudoma in sistematično obveščati nacionalne organe, če ugotovi, da so bile med razgovori s prosilci za azil storjene pomembne napake.

Varuhinja človekovih pravic je pozdravila izjavo urada EASO, da si prizadeva za vzpostavitev pritožbenega mehanizma, in predlagala, naj to stori prednostno. Varuhinja človekovih pravic je urad EASO prosila, naj pojasni, kako premaguje izzive, ugotovljene v tem primeru v zvezi z delom in nadzorom tolmačev.

Ozadje pritožbe

1. Pritožnik, odvetniki v tujini, je ameriška in grška nevladna organizacija (NVO). Pomaga beguncem in prosilcem za azil po vsem svetu, med drugim pri pripravi razgovorov za azil in pripravi njihovih pritožb.

2. Pritožnik je 25. aprila 2018 vodji operacij Evropskega azilnega podpornega urada (EASO) poslal tri dopise. V prvem dopisu je kritiziral vedenje več izpraševalcev in tolmačev urada EASO v razgovorih s prosilci za azil v Grčiji od leta 2016. Trdili so, da so bili anketiranci žaljivi in/ali slabo pripravljene. Izrazila je tudi pomisleke glede pomanjkanja pritožbenega mehanizma za prosilce za azil, ki se želijo pritožiti zaradi vedenja izpraševalcev ali tolmačev. Pritožnik je kritiziral tudi dejstvo, da prosilci za azil ne prejmejo vedno prepisov razgovorov.

3. Drugi in tretji dopis sta se nanašala na dvodnevni razgovor, ki se ga je udeležil odvetnik, ki dela za pritožnika kot zastopnik prosilca za azil, „g. X“ [1]. V drugem dopisu je bilo kritiziranih več nepravilnosti arabskega tolmača med razgovorom. Tretji dopis se je nanašal na ravnanje strokovnjaka urada EASO, ki je opravil razgovor z X. in ki je po mnenju odvetnika „*sovražno in kontradiktorno vodil razgovor, se je zdel zmeden glede dejstev in nevednosti glede vprašanj, povezanih s spolno usmerjenostjo in spolno identiteto, včasih pa nestrpen, agresiven in neobčutljiv z [X]*“. Po mnenju odvetnika je bil razgovor opravljen „*zunaj standardov strokovnosti urada EASO*“.

4. Ker pritožnik od urada EASO ni prejel odgovora, se je obrnil na evropskega varuha človekovih pravic.

Preiskava

5. Varuhinja človekovih pravic je začela preiskavo, ker urad EASO ni odgovoril na pritožnikovo korespondenco. Urad EASO je obvestila, da bo po prejemu odgovora preučila, ali bi bilo treba podrobneje preučiti vsebinski vidik pritožbe v zvezi z domnevno kršitvijo izpraševalcev in tolmačev, ki jih napoti urad EASO.

6. Med preiskavo je EASO odgovoril pritožniku in izrazil obžalovanje zaradi zamude. Varuh človekovih pravic je nato prejel pripombe pritožnika na odgovor urada EASO.

7. Varuhinja človekovih pravic se je po skrbni preučitvi odgovora urada EASO in pritožnikovih pripomb odločila, da bo nadalje [2] poizvedovala o vsebini pritožbe.

8. Od urada EASO je prejela dodaten odgovor in pripombe pritožnika v zvezi s tem.

Domnevna kršitev v primeru X

Argumenti, predstavljeni varuhu človekovih pravic

9. Urad EASO je navedel, da je temeljito preučil primer X v okviru „poročila o povratnih informacijah o kakovosti“ [3], ki je interni ocenjevalni dokument. Urad EASO je menil, da je iz poročila o povratnih informacijah o kakovosti razvidno, da je izpraševalec nadaljeval z

zaslišanjem, ki ni bilo primerno za primer, in je pokazal napačno razumevanje pritožnikovega položaja. Zato je uradnik, ki vodi zadevo, „pri obravnavi [te] zadeve storil hudo napako pri presoji“ in to ne bi smel odobriti njegov poslovodja. Urad EASO je prav tako priznal, da obstajajo težave pri delu tolmača.

10. Vendar je urad EASO pojasnil, da je njegova naloga zagotavljati podporo samo nacionalnim organom, zato ne more vplivati na končno odločitev grške azilne službe (GAS) o prošnjah za azil. Urad EASO je trdil, da je bil sistem poročil o povratnih informacijah o kakovosti vzpostavljen, da ne bi prekoračil svojega mandata. Namen teh poročil je izboljšati splošno kakovost dela urada EASO in ne posredovati v posameznih „odprtih“ primerih. Urad EASO je varuhinjo človekovih pravic obvestil, da od začetka leta 2019 z grškimi organi deli poročila o povratnih informacijah o kakovosti.

11. V odgovoru na vprašanje varuha človekovih pravic o tem, katere ukrepe bi bilo mogoče sprejeti v primeru, kot je ta, v katerem so bile ugotovljene resne napake, vendar je bil prosilec za azil izgnan po zavrnitvi njegove prošnje, je EASO navedel, da nima pooblastil za iskanje ali olajšanje vrnitve prosilcev za azil v takem primeru.

12. Pritožnik je menil, da bi moral urad EASO grške organe proaktivno obveščati o napakah, ki jih je storil v primeru X. Trdil je, da je bil X zaradi teh napak izgnan v svojo matično državo in da se zdaj domneva, da je mrtev. [4] Poleg tega je pritožnik trdil, da dejstva, da urad EASO grških organov ni obvestil o storjenih napakah, ne more upravičiti z dejstvom, da so poročila o povratnih informacijah o kakovosti namenjena samo prihodnjim izboljšavam. Pritožnik je trdil, da bi moral EASO nemudoma obvestiti grške organe o vseh resnih postopkovnih ali vsebinskih napakah, ki jih odkrije. Zgolj zato, ker je zadeva „zaprta“ z vidika urada EASO, še ne pomeni, da je zadeva zaključena za prosilca za azil ali nacionalne organe.

Ocena varuha človekovih pravic

13. Kot je navedeno v zahtevi varuha človekovih pravic za odgovor v tej zadevi, so napake, ki jih je ugotovil EASO, morda prispevale k temu, da je bil g. X izgnan. Varuhinja človekovih pravic je v tej prošnji izrazila tudi zaskrbljenost zaradi dejstva, da je urad EASO pritožniku in varuhu človekovih pravic poslal (zamuden) odgovor, ko je bil X izgnan. Po navedbah pritožnika se X zdaj boji mrtvega. Čeprav je težko videti, kaj bi bilo mogoče storiti na tej stopnji, da bi popravili napake, ki so bile storjene v njegovem primeru, je zelo pomembno določiti, katere lekcije bi se lahko naučili v prihodnosti.

14. Res je, da imajo končno pravno odgovornost za odločitve o posameznih prošnjah za azil grški organi. [5] Vendar urad EASO vodi razgovore s prosilci za azil in pripravlja s tem povezana mnenja. Čeprav ta mnenja za nacionalne organe niso zavezujoča, lahko prispevajo k njihovim končnim odločitvi. Zato bi moral urad EASO poskrbeti, da je njegovo delo čim bolj kakovostno, da se ugotovijo napake njegovih strokovnjakov in da se v največji možni meri sprejmejo korektivni ukrepi.

15. Varuhinja človekovih pravic ceni, da je bil sistem poročil o povratnih informacijah o kakovosti vzpostavljen, da se zagotovi, da urad EASO ne preseže svojega mandata, da se izboljša splošna kakovost dela urada EASO in da se ne posega v posamezne „odprte“ primere. Če pa se s tem sistemom odkrije resna napaka, varuhinja človekovih pravic meni, da bi moral urad EASO storiti vse, kar je v njegovi moči, da bi ga odpravil.

16. Varuhinja človekovih pravic priznava, da urad EASO ni pristojen, da od nacionalnih organov zahteva posebne ukrepe, če odkrije resne napake, potem ko jim je posredoval spis zadeve. Kljub temu varuhinja človekovih pravic meni, da bi si urad EASO lahko prizadeval, da bi nacionalne organe nemudoma in sistematično obveščal o ugotovljenih pomembnih napakah. Nacionalni organi lahko nato odločijo, ali je treba sprejeti kakršne koli popravne ukrepe, zlasti če končna odločitev še ni bila sprejeta ali če prosilec za azil še ni bil izgnan.

17. Običajno bi pričakovali, da bodo nacionalni organi takšne napake odkrili, ko bodo videli prepis razgovora. [6] Vendar pa glede na resnost zadeve in človeške posledice napak na tem področju varuhinja človekovih pravic meni, da bi bilo smiselno, da urad EASO ta ukrep obravnava kot dodaten zaščitni ukrep.

18. Varuhinja človekovih pravic zato ugotavlja, da je dejstvo, da urad EASO ni ustrezno in pravočasno obravnaval resnih napak, storjenih v zadevi gospoda X, nepravilnost.

19. Urad EASO je izjavil, da svoja poročila o povratnih informacijah o kakovosti **zdaj** deli z GAS. Varuhinja človekovih pravic pozdravlja ta korak in spodbuja urad EASO, naj pravočasno posreduje poročila, da bodo lahko nacionalni organi po potrebi sprejeli popravne ukrepe. Ker pa so poročila o povratnih informacijah o kakovosti anonimizirana, je njihova izmenjava z nacionalnimi organi morda nezadostna. Če poročilo s povratnimi informacijami o kakovosti pokaže, da je med razgovorom prišlo do resne napake, bi moral urad EASO razmisliti o tem, da bi nacionalne organe obvestil ne le o napaki, temveč tudi o identiteti zadevnega prosilca za azil.

20. Ker na žalost nepravilnosti, ki jo je ugotovil varuh človekovih pravic v primeru gospoda X, na tej stopnji ni mogoče odpraviti, varuh človekovih pravic ne bo podal priporočila, temveč bo v nadaljevanju podal ustrezen predlog za izboljšanje.

Domnevna kršitev med razgovori

Argumenti, predstavljeni varuhu človekovih pravic

21. **Urad EASO** je predstavil ukrepe, ki jih je uvedel za preprečevanje, zmanjšanje in odzivanje na napake, storjene med razgovori. Navedel je, da mora te ukrepe okrepiti. [7] Hkrati je EASO ponovno poudaril, da ima samo podporno vlogo, saj končne odločitve o vseh prošnjah sprejemajo nacionalni organi.

22. Urad EASO je trdil, da je pritožnik kritiziral vedenje več izpraševalcev in tolmačev urada

EASO med letoma 2016 in 2018 „*samostojen, ne glede na celoten kontekst razgovora ali primera*“ [8], in ne razkriva systemskega problema. Pritožnik ni navedel, ali in v kolikšni meri so izpostavljena vprašanja privedla do napačne odločitve GAS. V vsakem primeru lahko v fazi pritožbe vsi prosilci izpostavijo kakršna koli vprašanja, s katerimi se srečujejo med razgovorom, za katere menijo, da so negativno vplivali na njihovo prošnjo.

23. V zvezi z nadzorom tolmačev je urad EASO pojasnil, da so uradniki, ki vodijo zadeve, odgovorni za razgovor. Pooblaščenec so za izdajanje neposrednih navodil tolmačem med postopkom. V primeru trajnih težav lahko uradnik, ki vodi zadevo, zaprosi za pomoč vodje. [9] Če je iz zapisnika razgovora razvidno, da uradnik, ki vodi zadevo, ni sprejel potrebnih ukrepov za odpravo pomanjkljivosti tolmača, je to vključeno v poročilo o povratnih informacijah o kakovosti.

24. Urad EASO je ugotovil, da v osnutku uredbe o ustanovitvi Agencije Evropske unije za azil (EUAA) [10], ki je še vedno v zakonodajnem postopku, obstajajo predlogi za vzpostavitev pritožbenega mehanizma. V zvezi s tem urad EASO trenutno razpravlja o tem, kako vzpostaviti pritožbeni mehanizem za kritje njegovih dejavnosti. Medtem se pritožbe, prejete po različnih poteh, še naprej evidentirajo in ustrezno obravnavajo.

25. Pritožnik je izrazil zaskrbljenost, da kljub ukrepom, ki jih je sprejel urad EASO, še vedno prihaja do kršitev temeljnih pravic in da odgovorni posamezniki ne odgovarjajo za svoja dejanja.

26. Pritožnik je izrazil tudi zaskrbljenost nad tem, kako urad EASO nadzoruje tolmače. Trdila je, da po njenih izkušnjah v praksi ni nadzora in da so pogosto tolmači tisti, ki uradnikom, ki vodijo zadeve, svetujejo ali svetujejo. Poleg tega je pritožnik trdil, da je težko, če ne celo nemogoče, da uradnik, ki vodi zadevo, zagotovi, da tolmač upošteva pričakovane standarde ravnanja, če tolmač govori v jeziku, ki ga uradnik, ki vodi zadevo, ne razume.

27. Poleg tega je pritožnik menil, da EASO ni predložil nobenih posebnih informacij o prihodnjem pritožbenem mehanizmu. Zlasti je trdil, da urad EASO ni navedel, kdaj in kako bo ta pritožbeni mehanizem dostopen javnosti, niti ni navedel, kako trenutno registrira in obravnava pritožbe.

Ocena varuha človekovih pravic

28. To je druga pritožba, ki jo je varuhinja človekovih pravic prejela zaradi pomanjkljivosti pri ravnanju strokovnjakov, ki izvajajo ali olajšujejo razgovore s prosilci za azil in ki jih EASO napoti v Grčijo. Varuhinja človekovih pravic je v svoji odločitvi v zadevi 735/2017/MDC poudarila, da je morebitne pomanjkljivosti v postopku razgovora (in odločitvah GAS) najbolje obravnavati v okviru posameznih pritožb in ne v okviru preiskave varuha človekovih pravic [11].

29. Preiskava varuha človekovih pravic na tem področju lahko pomaga ugotoviti, kje so možne systemske izboljšave. V ta namen varuhinja človekovih pravic pozdravlja pobudo urada EASO za vzpostavitev pritožbenega mehanizma in ga spodbuja, naj to obravnava kot prednostno

nalogo. Predlagala bo izboljšave v zvezi s tem in v treh mesecih pozvala k povratnim informacijam. Varuh človekovih pravic v odgovoru na predlog pričakuje, da bo urad EASO obravnaval pomisleke pritožnika iz odstavka 27.

30. Varuhinja človekovih pravic ugotavlja, da bi moral urad EASO, da bi bil ta prihodnji pritožbeni mehanizem učinkovit, v skladu s svojim prvim predlogom sistematično in nemudoma poskušati obveščati nacionalne organe o vseh večjih napakah, ki jih odkrije po pritožbi. Poleg tega varuhinja človekovih pravic iz svoje prejšnje preiskave [12] razume, da urad EASO nima prepisov razgovorov ali drugih povezanih dokumentov, saj se vsi spisi iz razgovorov o dopustnosti vrnejo nacionalnim organom. Zato bo v tem okviru pomembno razmisliti o tem, kako lahko pritožbeni mehanizem opravi ustrezen pregled.

31. Varuhinja človekovih pravic je seznanjena s pomisleki pritožnika glede dela in nadzora tolmačev. Zato bo uradu EASO predložila tretji predlog v zvezi s tem.

Zaključek

Varuh človekovih pravic na podlagi preiskave zaključi zadevo z naslednjo ugotovitvijo:

Dejstvo, da urad EASO ni ustrezno in pravočasno obravnaval resnih napak, storjenih v zadevi gospoda X, je pomenilo nepravilnost.

Pritožnik in EASO bosta obveščena o tej odločitvi.

Predlogi za izboljšanje

Če urad EASO odkrije [13], da so se v fazi razgovora pojavile pomembne napake, bi si moral prizadevati za takojšnje in sistematično obveščanje nacionalnih organov.

Urad EASO bi moral slediti svoji zavezi, da bo vzpostavil pritožbeni mehanizem, in to prednostno storiti.

Urad EASO bi moral pojasniti, kako premaguje izzive, ugotovljene v tem primeru v zvezi z delom in nadzorom tolmačev.

Emily O'Reilly

Evropski varuh človekovih pravic

Strasbourg, 30. 9. 2019

[1] X je zaprosil za azil v Grčiji zaradi strahu pred preganjanjem na podlagi spolne usmerjenosti v Alžiriji, domovini.

[2] Vprašanja, ki jih je varuhinja človekovih pravic postavila uradu EASO v dodatnem pismu o preiskavi, so na voljo na: <https://www.ombudsman.europa.eu/en/correspondence/en/115125>
[Povezava]

[3] Urad EASO vsak mesec izvede „*podrobne revizije sklopa desetih anonimiziranih primerov*“. Vsaj dva člana zadevnega oddelka pregledata in razpravljata o vsakem primeru. Urad EASO je navedel, da se ta *naknadni* nadzor kakovosti izvaja po tem, ko je bilo mnenje posredovano grški azilni službi. Poročila o povratnih informacijah o kakovosti so naslovljena na vse uradnike, ki vodijo zadevo. Vsebujejo konkretne primere napak pri razgovorih in mnenjih ter hvalevredne vidike. Zadevno poročilo o povratnih informacijah o kakovosti je bilo izdano 27. marca 2018.

[4] Pritožnik je varuha človekovih pravic obvestil, da je bila prošnja X za azil zavrnjena in da je bil izgnan. Potem je izginil.

[5] Glej sklep evropskega varuha človekovih pravic v zadevi 735/2017/MDC, odstavek 46.

[6] Kot je navedeno v zgoraj navedeni odločbi varuha človekovih pravic, lahko grški organi, potem ko so videli prepis razgovora, ugotovijo, ali obstajajo pomanjkljivosti, zaradi katerih je treba razgovor ponoviti; ali pa se lahko ne strinjajo z mnenjem strokovnjaka urada EASO. Poleg tega se lahko tožeča stranka v skladu z grškim pravom zoper odločbo GAS pritoži pri ustreznih pritožbenih odborih.

[7] Urad EASO je navedel številne ukrepe, ki jih je sprejel ali jih namerava sprejeti, da bi dodatno izboljšal kakovost postopkov pregleda.

[8] Urad EASO se je na primer skliceval na vprašanja, ki jih je izpostavil pritožnik v zvezi z zavrnitvijo odmorov v nekaterih točkah nekaterih razgovorov. Trdila je, da brez celotnega konteksta razgovorov (trajanje, obstoj predhodnih odmorov, prejšnje prošnje) ni mogoče ugotoviti, ali je zavrnitev soglasja k zahtevi za odmor problematična.

[9] Vodja skupine in koordinator urada EASO, ki nadzorujeta delo tolmačev.

[10] Evropski parlament je predlagal, da se v osnutek uredbe vključi določba, v skladu s katero bi morala agencija vzpostaviti pritožbeni mehanizem za spremljanje in zagotavljanje spoštovanja temeljnih pravic pri vseh svojih dejavnostih.

[11] Glej sklep Evropskega varuha človekovih pravic v zadevi 735/2017/MDC, odstavek 46.

[12] Glej sklep Evropskega varuha človekovih pravic v zadevi 735/2017/MDC, odstavek 38.

[13] Pomembne napake se lahko odkrijejo na več načinov, na primer s poročili o povratnih informacijah o kakovosti, „metodo za zagotavljanje kakovosti“ urada EASO in njegovim prihodnjim pritožbenim mehanizmom.